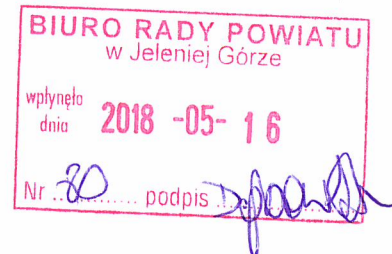

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO**

z dnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2017 rok.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r., poz. 1868 z późn. zm.) i art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r., poz. 1261, z późn. zm.), Rada Powiatu Jeleniogórskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2017 rok.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Andrzej Marczak

RADCA PRAWNY

Dagmara Mazur

STAROSTA

Anna Koniecznyńska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy o z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym oraz art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Rada Powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informacje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Andrzej Marczak

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO
ZA 2017 ROK**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze**

Ewa Czyżewska

Jelenia Góra, marzec 2018 rok

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Spis treści

Spis treści	2
I. WSTĘP	3
II. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA	6
III. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	17
IV. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	23
V. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH	34
VI. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA	39
VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	44
VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA	46
IX. PODSUMOWANIE	51
X. Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze	52
XI. Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej	54

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

I. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania występowania chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sprawuje nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, a także higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Realizacja ustawowych zadań, na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia, a także prowadzenie systematycznego monitoringu czynników środowiskowych.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem **3 177** kontroli w **4 292** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w 2017 roku, z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji	Liczba obiektów stan na 31.12.2017 roku
Higieny komunalnej	792	1 341
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	1 151	1 899
Higieny pracy	248	346
Higieny dzieci i młodzieży	387	141
Epidemiologii	443	565
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	113	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	43	-
Razem	3 177	4 292

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **998** decyzji merytorycznych, **740** decyzje płatnicze, **168** postanowień oraz nałożono **60** mandatów, na ogólną kwotę **13 500,00** zł., z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba decyzji			Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Nałożone mandaty	
	merytorycznych	płatniczych	wydatych w II instancji				ilość	kwota w zł
Higieny komunalnej	289	93	-	82	1	-	24	4 150,00
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	538	407	-	-	-	-	36	9 350,00
Higieny pracy	136	83	-	-	-	-	-	-
Higieny dzieci i młodzieży	17	8	-	-	-	-	-	-
Epidemiologii	18	11	-	-	10	10	-	-
Zapobiegawcze go nadzoru sanitarnego	-	138	-	86	-	-	-	-
Razem	998	740	-	168	11	10	60	13 500,00

Obiektywna ocena stanu sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego, uwzględniająca zagrożenia zarówno istniejące, jak również te mogące się pojawić, jest możliwa dzięki sprawnie działającemu laboratorium, które wykonuje badania w szerokim spektrum, dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, którego kompetencje potwierdzone zostały certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego.

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze w 2017 roku przeprowadzono ogółem **5389** badań, wykonano **2889** oznaczeń chemicznych, **7505** oznaczeń fizycznych oraz **7614** oznaczeń mikrobiologicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w mieście Jeleniej Górze i w powiecie jeleniogórskim, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Jeleniej Górze **4683** próbki, w tym:

- **356** próbek wody,
- **179** próbek środków spożywczych,
- **523** próbki w kierunku schorzeń jelitowych oraz
- dokonano **3625** pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

pracy,

na podstawie których przeprowadzono **2946** badań, wykonano **1975** oznaczeń chemicznych, **2360** oznaczeń fizycznych, **3230** oznaczeń mikrobiologicznych oraz dokonano **117** ocen znakowania środków spożywczych.

Natomiast **228** próbek przekazano do badania w innych laboratoriach na terenie kraju, w tym:

- **86** próbek wody,
- **142** próbek środków spożywczych,

z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **1629** badań w ramach, których wykonano **1325** oznaczeń chemicznych, **252** oznaczenia fizyczne, **191** oznaczeń mikrobiologicznych, a także dokonano **135** ocen znakowania środków spożywczych.

Ponadto należy wskazać, że w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Jeleniej Górze, w ramach zintegrowanego w województwie systemu badań, wykonywane są badania na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. I tak w roku 2017 przeprowadzono **2443** badania, **914** oznaczeń chemicznych, **5145** oznaczeń fizycznych oraz **4 384** oznaczenia mikrobiologiczne.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2017 rok.

Populacja na nadzorowanym terenie w 2017 roku wynosiła ogółem **144 605**, z czego **80 325** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **64 280** to ludność powiatu jeleniogórskiego (stan na 30.06.2017 r.).

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

II. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA

W 2017 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze zarejestrowała 1443 jednostki chorobowe wykazane w sprawozdaniu MZ-56 oraz 13 zachorowań na gruźlicę, 90 pokąsań przez zwierzęta, 7423 przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę wykazanych w meldunkach MZ-55 oraz 1084 biologicznych czynników chorobotwórczych.

Sprawozdania o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach MZ-56 po sporządzeniu, każdego 1-go i 16-go dnia miesiąca przesyłane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, sprawozdania o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na gripę MZ-55, przesyłane są raz w tygodniu.

Zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 151) lekarze są zobowiązani do terminowego zgłaszania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie otrzymanych zgłoszeń prowadzi rejestr zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne określone w ustawie i na tej podstawie dokonuje bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu. Jest to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych określonych w ustawie.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne

MIASTO JELENIA GÓRA

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy	Zatrucia pokarmowe	6	7,42	8	9,96
	posocznica	2	2,47	1	1,24
	Inne zakażenia pozajelitowe	0	0	3	3,73
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	1,24	0	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	0	0	9	11,20

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
	nie określone	2	2,47	2	2,49
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	29	35,85	81	100,84
	inne określone	5	6,18	8	9,96
	nie określone	186	229,94	451	561,47
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		58	7,17	111	13,81
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	3	3,71	19	23,65
	w tym dzieci do lat 2	1	0,12	2	0,24
Listerioza		0	0	0	0
Krzusiec		5	6,18	0	0
Plonica		14	17,31	24	29,88
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	2	2,47	0	0
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2,47	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	ogółem	1	1,24	0	0
	inna określona i nie określona	1	1,24	0	0
Kila	wczesna	2	2,47	0	0
	Inne postacie kily i kila nie określona	0	0	1	1,24
Rzeżączka		1	1,24	1	1,24
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,24	0	0
Borelioza		5	6,18	5	6,22
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		8	9,89	25	31,12
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	2	2,47	3	3,73
Ospa wietrzna		77	95,19	169	210,39
Różyczka		2	2,47	2	2,49
	Typu A	0	0	18	22,41

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B –przewlekłe i BNO	2	2,47	0	0
	typu C: wg definicji przypadku -2014 r.	9	11,13	3	3,73
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,24	2	2,49
Nowo wykryte zakażenia HIV		3	3,71	4	4,98
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	4,94	6	7,47
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	4	4,94	14	17,43
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,24	0	0
	inna określona i nie określona	1	1,24	12	14,94
	posocznica	2	2,47	2	2,49
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	2	2,47	0	0
	Inne, nie określone	0	0	1	1,24
Grypa	ogółem	3	3,71	0	0
	U dzieci w wieku 0-14 lat	1	1,24	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	2	2,49

POWIAT JELENIÓGÓRSKI

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	7	10,86	2	3,11
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	2	3,10	4	6,22
	nie określone	1	1,55	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	30	46,56	48	74,67
	wywołane przez norowirusy	115	178,49	1	1,55
	inne określone	9	13,97	2	3,11
	nie określone	39	60,53	84	130,68

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		25	3,88	35	5,44
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	18	27,94	14	21,78
	w tym dzieci do lat 2	3	0,46	4	0,62
Mikobakteriozy – inne i BNO		0	0	1	1,55
Listerioza		1	1,55	0	0
Krzusiec		5	7,76	2	3,11
Plonica		21	32,59	9	14,00
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	1	1,55	1	1,55
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,55	1	1,55
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	ogółem	4	6,21	1	1,55
	róża	2	3,10	1	1,55
	zespół wstrząsu toksycznego	1	1,55	0	0
	inna określona i nie określona	1	1,55	0	0
	Inne postaci kły i kły nie określone	0	0	0	0
Legionelloza	Choroba legionistów	0	0	1	1,55
Rzeżączka		0	0	0	0
Borelioza		10	15,52	5	7,78
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		11	17,07	13	20,22
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	3	4,66	1	1,55
Osipa wietrzna		117	181,59	193	300,25
Różyczka		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	0	0	4	6,22
	typu B –przewlekłe i BNO	1	1,55	1	1,55

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
	typu C: wg definicji przypadku -2014 r.	1	1,55	3	4,67
Nowo wykryte zakażenia HIV		1	1,55	0	0
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		2	3,10	1	1,55
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	1	1,55	7	10,89
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
	posocznica	1	1,55	2	3,11
	inna określona i nie określona	0	0	5	7,79
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	3	4,66	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	3	4,67
Grypa	ogółem	1	1,55	0	0
	U dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0

Ogniska epidemiologiczne

W 2017 r. opracowano pięć ognisk epidemicznych.

1. Ognisko zakażenia szpitalnego, zgłoszone do PSSE 28.06.2017 r., miejsce wystąpienia to WCSKJ ul. Ogińskiego 6. Zachorowanie wystąpiło u 3 dorosłych hospitalizowanych osób. Czynnikiem etiologicznym zakażeń było Clostridium difficile.
2. Ognisko zgłoszone do PSSE 17.09.2017 r., miejsce wystąpienia to środowisko domowe. Zachorowania wystąpiły u 4 dorosłych osób, wszystkie osoby były hospitalizowane. Czynnikiem etiologicznym zakażenia ludzi w ognisku było Hepatitis HAV.
3. Ognisko zakażenia szpitalnego zgłoszone do PSSE 5.11.2017 r., miejsce wystąpienia to WCSKJ ul. Ogińskiego 6. Zachorowanie wystąpiło u 14 dorosłych osób przebywających na leczeniu szpitalnym. Czynnika etiologicznego zakażeń nie ustalono.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

4. Ognisko zachorowania w środowisku domowym, zgłoszone do PSSE 06.11.2017 r. Zachorowania wystąpiły u 2 osób dorosłych. Wszystkie osoby były hospitalizowane, Czynniki etiologiczne zachorowania u ludzi to Hepatitis HAV.
5. Ognisko w środowisku domowym, zgłoszone 01.12.2017r. Zachorowania wystąpiły u 2 osób, w tym 1 dziecko w wieku do lat 14. Wszystkie osoby były hospitalizowane, Czynniki etiologiczne zachorowania u ludzi to Hepatitis HAV.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych

Analiza porównawcza zachorowań na choroby zakaźne, które zarejestrowano w PSSE Jelenia Góra w 2017 i 2016 roku, wykazała wzrost zachorowań na niektóre choroby zakaźne. Szczególnie zauważyć to można na terenie miasta. Znaczny wzrost można zaobserwować w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych o etiologii rotawirusowej oraz nie określonej, co przekłada się również na dzieci do lat 2. Bardzo duży wzrost zachorowań odnotowano w przypadku ospy wietrznej, płonicy oraz zachorowań wywołanych przez streptococcus pneumoniae.

W 2017 r. pojawiły się zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, których nie rejestrowano od wielu lat. Coraz częściej występują bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez clostridium difficile, będące również przyczyną zakażeń szpitalnych.

Pozostałe jednostki chorobowe wykazane w tabelach powyżej, nie wykazują znacznych różnic w ilości zachorowań.

Podmioty lecznicze na bieżąco przesyłają zgłoszenia chorób zakaźnych, a laboratoria formularze dodatknych czynników biologicznych.

Stan sanitarno-higieniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Na terenie działalności PPIS w Jeleniej Górze, współpraca ze wszystkimi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przebiegała bez zastrzeżeń. Kontrole stanu sanitarno – higienicznego przeprowadzane były w obecności kierownika placówki lub osób upoważnionych.

Szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze znajduje się łącznie 12 szpitali, w tym 2 szpitale jednodniowe oraz dwa szpitale uzdrowiskowe. W tej grupie obiektów przeprowadzono

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

22 kontrole. Nieprawidłowości sanitarno-techniczne w trakcie kontroli stwierdzono w 2 obiektach i dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków mycia basenów w oddziale,
- brudno utrzymanego sprzętu porządkowego,
- braku odzieży ochronnej personelu,
- braku do wglądu procedur higienicznych dotyczących dezynfekcji chłodni do przechowywania zwłok.

Usunięcie wszystkich nieprawidłowości stwierdzono w trakcie kontroli sprawdzającej.

Awaryjnym źródłem zaopatrzenia w wodę dysponuje Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze ul. Ogińskiego 6 (dwa zasobniki wody po 1000m³, które wystarczają na 8 godzin).

W 2017 r. roku przedstawiano do wglądu dokumentację badań jakości wody w kierunku bakterii *Legionella* sp. z instalacji wody ciepłej następujących szpitalach:

- NZOZ Ginekomed ul. Kiepur 29a w Jeleniej Górze,
- Powiatowe Centrum Zdrowia w Kowarach ul. Sanatoryjna 15,
- Ośrodek Okulistyczny ul. Kiepur 24 w Jeleniej Górze,
- Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Janowicach Wielkich ul. Sudecka 15,
- Centrum Medyczne Karpacz ul. Myśliwska 13 w Karpaczu,
- Centrum Medyczne Karpacz Rehabilitacja Kardiologiczna ul. Sanatoryjna 1 w Karpaczu,
- Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej Jednostka Medyczna,
- „Wysoka Łąka” ul. Sanatoryjna 27 w Kowarach,
- KCM Clinic S. A. ul. Bankowa 5-7 w Jeleniej Górze,
- Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii „Izer-Med” ul. Sanatoryjna 1 w Szklarskiej Porębie.

Wyniki prawidłowe

Szpitalne uzdrowiskowe

Pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze znajdują się 2 szpitale uzdrowiskowe. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie i dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego kuchni borowinowej. W tym zakresie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

wszczęto postępowanie administracyjne.

W 2017 r. roku przedstawiano do wglądu dokumentację badań jakości wody w kierunku bakterii *Legionella* sp. z instalacji wody ciepłej w Uzdrowisku Cieplice – Stocznowiec ul. Jagiellońska 2 w Jeleniej Górze – wynik prawidłowy.

Sanatoria i prewentoria

Pod nadzorem znajduje się 1 sanatorium należące do Uzdrowiska Cieplice – Grupa PGU w Jeleniej Górze. Jest to „Długi Dom” ul. P. Ściegiennego 5/7 w Jeleniej Górze.

W trakcie przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria

Pod nadzorem znajdują się 87 przychodnie (w tym pogotowia ratunkowe). W 2017 r. w trakcie przeprowadzonych kontroli sanitarnych zły stan sanitarno-porządkowy i techniczny stwierdzono w 3 obiektach. Nieprawidłowości dotyczyły:

- braku prawidłowych warunków prania i suszenia mopów,
- nieprawidłowego postępowania z narzędziami wielorazowego użytku oraz powierzchni,
- niedostosowanej wielkością do wykonywanych usług medycznych,
- braku wydzielonej toalety z bidetem dla poradni urologicznej,
- ubytku tynku przy drzwiach wejściowych do budynku.

Po pismach stron przeprowadzono kontrole sprawdzające, w trakcie których stwierdzono wykonanie wszystkich zaleceń ujętych w protokołach w okresie sprawozdawczym.

Praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych

Praktyki lekarskie

Pod nadzorem znajduje się 377 gabinetów lekarskich. Po przeprowadzonych w 2017 roku kontrolach sanitarnych nieprawidłowości stwierdzono w 1 gabinecie. Dotyczyły braku uaktualnionych procedur higienicznych.

Stwierdzono usunięcie nieprawidłowości w trakcie kontroli sprawdzającej.

Praktyki Pielęgniarek i Położnych

W ewidencji PSSE zarejestrowanych jest 37 Praktyk Pielęgniarskich w tym 1 gabinet

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

higienistki szkolnej. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych, nieprawidłowości w tej grupie obiektów nie stwierdzono.

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze

Nadzorowane są 4 zakłady opiekuńczo-lecznicze. W 2017 roku po przeprowadzonych kontrolach nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie i dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków przechowywania bielizny czystej,
- złego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu i podłogi w łazience ogólnodostępnej dla pacjentów.

Obiekt objęto postępowaniem administracyjnym. Ponadto w tej grupie obiektów umorzono postępowanie administracyjne z lat wcześniejszych w związku z przeniesieniem obiektu do nowych pomieszczeń.

Hospicja

Na terenie nadzorowanym znajduje się jedno Hospicjum. W 2017 r. po przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. W obiekcie prowadzone jest postępowanie administracyjne na uchybienia techniczne, objęte decyzją z lat wcześniejszych.

Zakłady Rehabilitacji Leczniczej

W roku 2017 pod nadzorem znajdował się 1 Zakład Rehabilitacji Leczniczej – stacjonarny. W obiekcie przeprowadzono kontrolę, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- nieprawidłowego postępowania z mopami po praniu,
- złego stanu technicznego łóżek do zabiegów.

Obiekt objęto postępowaniem administracyjnym.

Ponadto pod nadzorem znajduje się 12 ambulatoryjnych obiektów.

W 2017 r. w skontrolowanych obiektach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Szpitalny oddział ratunkowy

Na terenie nadzorowanym wydzielony jest jeden szpitalny oddział ratunkowy przy Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze ul. Ogińskiego 6, kontrolowany w trakcie kontroli szpitala.

W roku 2017 rozpoczęto modernizację oddziału w związku z koniecznością dostosowania

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

pomieszczeń do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Szczepienia ochronne

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez PSSE Jelenia Góra obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 20-go roku życia, wykonują szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności sposób na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Przeprowadzona analiza na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ – 54 wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, pozwala na stwierdzenie, iż szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2017 odnotowano spadek ilości wykonanych szczepień w stosunku do roku 2016, co jest podyktowane coraz częstszymi przypadkami przedłużania odstępów pomiędzy szczepieniami przez rodziców, opiekunów dzieci.

W roku 2017 kontynuowano postępowanie administracyjne wobec osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Na koniec roku 2017 wykazano ogółem 331 osób (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych. Wystawiono upomnienia po terminie nie wykonania obowiązku szczepień oraz wystawiono tytuły wykonawcze wraz z wnioskami do wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień.

Ponadto, dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych, Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. W punktach szczepień prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek.

Szczegółową analizę stanu zaszczepienia w % w poszczególnych rocznikach przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2017	2016
Gruźlica + WZW B – noworodki	97,5	97,4
Gruźlica po 1 roku życia	97,3	98,9
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	47,0	56,2
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis- dawka uzupełniająca – 2 r. życia	35,1	39,8

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2017	2016
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis –w 3 r. życia	89,8	90,5
WZW B – 3 rok życia	95,4	97,7
Haemophilus influenzae typ B dawka uzupełniająca - 2 rok życia	35,1	39,8
Haemophilus influenzae typ B – 3 rok życia	89,8	90,7
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	69,6	76,8
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 3 rok życia	92,5	94,4
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r. życia	64,8	72,5
Błonica, tężec, krztusiec ac.,poliomyelitis w 7 r. życia	88,1	90,5
Różyczka – 13 rok życia	98,3	99,3
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	68,9	75,5
Tężec, błonica - III dawka – 19 rok życia	65,8	71,7

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

III. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie higieny komunalnej należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej, środkami komunikacji, urządzeniami wodnymi, wodociągami sieciowymi i indywidualnymi ujęciami wody wykorzystywanymi do celów publicznych,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad stanem czystości i porządku na terenach miast i gmin, zwłaszcza w zakresie usuwania odpadów komunalnych,
- nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia, nadzór nad stanem sanitarno-technicznym wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych, nadzór nad dezynfekcją wody podawanej do sieci, sporządzanie harmonogramów poboru prób wody, udział w akcjach profilaktycznych w zakresie ochrony stanu sanitarnego ujęć i urządzeń wodnych,
- tworzenie baz danych dotyczących monitoringu wody na terenie działania podległym koordynatorowi ds. monitoringu wody,
- udział w odbiorach nowych obiektów użyteczności publicznej,
- rozpatrywanie sygnałów mieszkańców w zakresie higieny komunalnej,
- opiniowanie i nadzorowanie zorganizowanych imprez masowych,
- wykonywanie ocen i analiz środowiskowych,
- opiniowanie projektów uchwał rad miejskich i urzędów gmin w zakresie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin,
- wydawanie postanowień dotyczących zezwolenia na przewóz z zagranicy zwłok i szczątków ludzi oraz nadzór sanitarny nad ekshumacjami i miejscami przeznaczonymi do chowania zmarłych.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

W roku 2017 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 1341 obiektów, w tym 1205 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w 5 miastach i w 5 gminach, z czego skontrolowano 600 obiektów. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy wczasowe

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, kempingi i pola namiotowe, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, apteki, obiekty transportu osobowego, przystanki, stacje PKP.

W roku 2017 w mieście Jelenia Góra skontrolowano 239 obiektów użyteczności publicznej. Jako złe pod względem stanu sanitarnego lub technicznego oceniono 7 obiektów. Nałożono 4 mandaty na kwotę 400 zł.

W roku 2017 w powiecie jeleniogórskim skontrolowano 361 obiektów użyteczności publicznej. Jako złe pod względem stanu sanitarnego lub technicznego oceniono 17 obiektów. Nałożono 20 mandatów na kwotę 3750 zł.

Niektóre obiekty typu: pensjonaty, domy wczasowe, domy wypoczynkowe, pokoje gościnne są czynne tylko w sezonie.

W związku z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016) prowadzony był nadzór nad 15 pływalniami. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne, badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych kontroli jakości wody oraz wydawane były roczne zbiorcze oceny jakości wody. Oceny były pozytywne. Ponadto nadzorem było objętych 35 basenów kąpielowych, które zostały ocenione jako dobre pod względem stanu sanitarnego i jakości wody.

Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia

Jednym z ważniejszych zagadnień Sekcji Higieny Komunalnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. Obecnie pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajduje się 136 obiektów związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Są to ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne, studnie publiczne oraz wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

MIASTO JELENIA GÓRA

W mieście Jeleniej Górze zbadano ogółem 264 próbki wody z wodociągu Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

PSSE w Jeleniej Górze. Z czego przebadano 128 prób w zakresie składu mikrobiologicznego i 136 prób w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

Wodociąg Jelenia Góra oceniono jako dobry, pomimo stwierdzenia warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, ze względu na zaniżony odczyn pH w wodzie wodociągowej.

Nie zgodności dotyczyły wody wodociągowej pochodzącej z następujących ujęć:

- Zalew Sosnówka – w 1 próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu, następna zbadana próba była prawidłowa
- Kamienna Wieża – w 2 próbkach stwierdzono zaniżony odczyn pH,
Na zarządcę wodociągu nałożony jest obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych. W pojedynczej próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu, następna próba była prawidłowa,
- Leśniczówka – w pojedynczej próbce stwierdzono zwiększoną zawartość glinu, następna zbadana próba była prawidłowa.

W zakresie składu mikrobiologicznego wszystkie przebadane próbki były prawidłowe.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik” przeprowadziło badania w zakresie wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych w wodzie pochodzącej ze wszystkich czynnych ujęć wody. Wyniki badań z ujęć: „Leśniczówka”, „Kamienna Wieża” i „Zalew Sosnówka” mieściły się w granicach norm sanitarnych. W próbkach pochodzących z ujęcia „Grabarów” stwierdzono podwyższoną zawartość radonu. Doraźnie zostało uruchomione napowietrzanie wody na ujęciu w „Grabarowie”. W dalszym etapie przewidziana jest modernizacja w/w ujęcia pod kątem rozwiązania problemu zwiększonej zawartości radonu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017, poz. 2294), PWiK „Wodnik” ma obowiązek podjąć działania naprawcze oraz wykonać powtórne badania zawartości radonu w okresie I półrocza 2018.

POWIAT JELENIOGÓRSKI

W powiecie jeleniogórskim znajduje się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które oceniono jako dobre.

Na terenie powiatu jeleniogórskiego zbadano ogółem 890 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych PSSE

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Jeleniej Górze. Z czego w zakresie składu mikrobiologicznego wody zbadano 433 próbki, a w zakresie składu fizykochemicznego zbadano 457 próbek.

W zakresie składu mikrobiologicznego stwierdzono niezgodności w 13 próbkach wody (na 433 zbadane) pochodzących z wodociągów: Bukowiec, Kowary, Szklarska Poręba, Sosnówka, Podgórzyn, Stara Kamienica-Kromnów oraz Miłków. W związku z tym do wiadomości publicznej, na stronie internetowej PSSE Jelenia Góra, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze podał komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody. Zarządcy niezwłocznie podejmowali działania naprawcze i następne badania wykazały prawidłową jakość wody.

Pod względem fizykochemicznym na 457 zbadanych próbek wody 15 odbiegało od norm sanitarnych głównie w zakresie zaniżonego pH (9 próbek). Tylko pojedyncze próby dotyczyły zwiększonej mętności, żelaza i glinu. Zaniżony odczyn pH stwierdzono w następujących wodociągach: Szklarska Poręba, Kopaniec, Przesieka i Kowary.

W większości przypadków jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm sanitarnych. Jedynie w wodociągu Kopaniec prowadzone jest nadal postępowanie administracyjne w zakresie zaniżonego odczynu pH.

W wodociągu Janowice Wielkie w zakresie zawartości arsenu w 23 na 23 zbadane próbki zawartość arsenu mieściła się w granicy odstępstwa t.j. do $16 \mu\text{g}/\text{dm}^3$ arsenu. Termin obowiązywania odstępstwa upłynął w dniu 31.12.2017 r. Gmina Janowice Wielkie wystąpiła do Państwowego Dolnośląskiego Inspektora Wojewódzkiego we Wrocławiu, z wnioskiem o drugie odstępstwo w zakresie podwyższonej zawartości arsenu w wodzie wodociągu w Janowicach Wielkich. Działania podjęte dotychczas tj. zamontowanie filtra usuwającego arsen, nie obniżyły zawartości arsenu w stopniu zadowalającym.

Przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadziły badania w zakresie wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych w wodzie pochodzącej ze wszystkich czynnych ujęć wody. W próbkach pochodzących z ujęć „Stara Kamienica”, „Kromnów”, „Kopaniec” stwierdzono podwyższoną zawartość radonu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017, poz. 2294), Gminny System Wodociągów i Kanalizacji „Kamienica” ma obowiązek podjąć działania naprawcze i wykonać powtórne badania zawartości radonu w okresie I półrocza 2018.

Wstępny monitoring substancji promieniotwórczych, wykonany w pozostałych ujęciach

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

wodociągowych z terenu powiatu jeleniogórskiego, mieścił się w granicach norm sanitarnych.

Nadzór nad jakością wody ciepłej

W 2017 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* na drodze postępowania administracyjnego. Wszystkie badania były prawidłowe.

Rozpatrywanie interwencji mieszkańców

W roku 2017 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze wpłynęło 47 spraw od mieszkańców, dotyczące stanu sanitarno-porządkowego w miastach oraz 15 spraw dotyczących terenów wiejskich. Zgłaszane interwencje dotyczyły podobnie jak w latach ubiegłych m.in: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złej jakości wody, wycieków nieczystości, przepełnionych, źle zlokalizowanych pojemników na odpady. Z tego 26 spraw dotyczyło miasta Jeleniej Góry, przy czym 13 dotyczyło złego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych, pozostałe dotyczyły złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej i nieprawidłowej gospodarki ściekowej. Zgłaszane sygnały miały zasięg lokalny i nie stwarzały większego zagrożenia epidemiologicznego.

Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok i szczątków z zagranicy

W roku 2017 wydano 36 postanowień na przywóz zwłok i szczątków ludzi z zagranicy tj. 28 na teren miasta Jeleniej Góry i 8 na teren powiatu jeleniogórskiego. Ponadto wydano 5 decyzji zezwalających na wywóz zwłok lub szczątków za granicę oraz 120 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków.

Organizacja imprez masowych

W celu zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego podczas organizowanych imprez masowych organizatorzy zwracali się przed ich organizacją o zaopiniowanie w zakresie przygotowania sanitarnego tych imprez.

W roku 2017 zaopiniowano pozytywnie 15 wniosków dotyczących imprez masowych, z czego 8 dotyczyło imprez masowych organizowanych na terenie miasta Jeleniej Góry. Interwencji dotyczących złego stanu sanitarnego podczas imprez masowych nie zanotowano.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Opiniowanie regulaminów o utrzymaniu czystości i porządków w miastach i gminach

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 18 postanowień opiniujących regulaminy o utrzymaniu czystości i porządku oraz uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, z czego 2 dotyczyły miasta Jeleniej Góry .

IV. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Jednym z głównych zadań Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku tj. kosmetykami, chemią gospodarczą, artykułami mającymi kontakt z żywnością.

W 2017 roku nadzorowano ogółem 1899 zakładów produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu ponadto zakłady produkujące materiały i wyroby do kontaktu z żywnością, zakłady prowadzące obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, producent kosmetyków i sklepy kosmetyczne. Ogółem w Jeleniej Górze nadzorowano 920 zakładów, w powiecie 979 zakładów.

W największych grupach obiektów ilość zakładów przedstawia się następująco:

Lp.	Grupa obiektów statystycznie	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu jeleniogórskiego
1.	Przetwórstwo	42	65
2.	Obrót żywnością	474	272
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	231	381
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	67	242

Nadzór prowadzony jest w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 149 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);
- Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004r. str. 1 z późniejszymi zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

Przepisy prawne wytyczają kierunki nadzoru nad bezpieczeństwem żywności poprzez:

- nadzorowanie warunków sanitarno-technicznych w zakładach obrotu i produkcji żywności;
- nadzorowanie nad wprowadzaniem do obrotu bezpiecznej żywności, poprzez prawidłowe warunki przechowywania oraz badania laboratoryjne;
- sprawdzanie higieny personelu zatrudnionego przy produkcji i obrocie żywnością;
- sprawdzanie stanu sanitarno-higienicznego sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- nadzorowanie warunków związanych z identyfikowalnością żywności na etapie dostaw oraz dystrybucji żywności w zakładach;
- nadzorowanie nad prawidłowym znakowaniem żywności oraz wykonywaniem badań właścicielskich w zakładach produkujących żywność;
- nadzorowanie nad opracowywaniem jadłospisów dla dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty;
- nadzorowanie środków transportu służących do przewozu żywności.

W myśl art. 61-62 Ustawy przeprowadza się kontrole zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność oraz rejestruje się i wystawia decyzje zatwierdzające zakład z dokładnym określeniem rodzaju działalności prowadzonej przez zakład. Wystawiono 129 nowych decyzji zatwierdzających, głównie w grupie obiektów żywienia otwartego - 61.

W 2017 roku w obiektach żywnościowo-żywieniowych przeprowadzono 1151 kontroli. W wyniku kontroli urzędowych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach nałożono mandaty karne w ilości 36 sztuk na kwotę 9350 zł. (w mieście Jelenia Góra 18 sztuk na kwotę 4450 zł.). Wydano 300 decyzji nakazujących wykonanie zaleceń związanych z poprawą stanu technicznego zakładów żywnościowo-żywieniowych.

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

1. Przetwórstwo spożywcze

W 2017 r. nadzorowano 107 obiektów przetwórstwa spożywczego, w tym 42 zakłady w Jeleniej Górze. Skontrolowano 90 zakładów ogółem (w Jeleniej Górze 40, w powiecie 50), przeprowadzono 114 kontroli.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

W skontrolowanych wytwórniach żywności analizowano dokładnie cały proces produkcyjny, sprawdzano monitorowanie w wyznaczonych punktach krytycznych i kontrolnych, sprawdzano substancje dodatkowe używane w produkcji.

W grupie zakładów przetwórstwa spożywczego najczęściej powtarzające się usterki to:

- ściany i sufity w złym stanie sanitarno-technicznym,
- znakowanie gotowych wyrobów nieprawidłowe,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GHP, GMP,
- powierzchnie stykające się z żywnością nieprawidłowe.

W zakładach produkcji żywności przeprowadzano identyfikowalność dostarczanych surowców na przykładzie jednego produkowanego wyrobu gotowego, zwracano uwagę na schemat technologiczny produkcji danego wyrobu, substancje dodatkowe stosowane w zakładzie.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia nałożono w 1 piekarni 1 mandat na kwotę 300 zł.

2. Obrót środkami spożywczymi

Nadzorowano 746 zakładów obrotu żywnością 272 zakłady w powiecie i 474 w Jeleniej Górze. Skontrolowano ogółem 270 obiektów (w Jeleniej Górze 179). Ogółem skontrolowano 201 sklepów, 16 kiosków, 27 magazynów hurtowych, 7 obiektów ruchomych i tymczasowych oraz innych punktów sprzedaży 19.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- ściany, sufity w złym stanie sanitarno-technicznym,
- brak aktualnego orzeczenia o jakości wody używanej w zakładzie,
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży nieprawidłowe,
- urządzenia, sprzęt i inne składniki wyposażenia w złej kondycji technicznej zakładów.

W 2017 roku w grupie zakładów prowadzących obrót żywnością wydano 58 decyzji administracyjnych nakładających obowiązek wykonania zaleceń zgodnie z terminem.

W sklepach spożywczych nałożono 8 mandatów na kwotę 2000 zł., w tym w Jeleniej Górze 7 mandatów na kwotę 1700 zł.

3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 612 obiektów, w tym 231 zakładów w Jeleniej Górze i 381 zakładów w powiecie. Skontrolowano ogółem 297 zakładów (w Jeleniej Górze 122 zakłady), w tym

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

małej gastronomii ogółem 80. Przeprowadzono 402 kontrole – w małej gastronomii 110. Nałożono 23 mandaty na kwotę 6250 zł. w zakładach żywienia otwartego, w tym 3 mandaty na kwotę 600 zł. w grupie małej gastronomii.

Najczęściej powtarzające się usterki sanitarno-techniczne:

- ściany, sufity brudne wymagają odnowienia,
- brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak wyniku badania wody potwierdzającego jej jakość,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GMP, GHP.

W zakładach przestrzegane są procedury związane z identyfikowalnością surowców użytych do produkcji. W większości lokali gastronomicznych przestrzega się zakazu palenia papierosów zarówno w salach konsumpcyjnych jak i w pomieszczeniach produkcyjnych. Zakłady posiadające jedną salę konsumpcyjną przestrzegają zakazu palenia tytoniu w zakładzie.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 154 decyzje, w tym w małej gastronomii 52.

4. Zakłady żywienia zamkniętego

W 2017 r. nadzorowano 309 obiektów, w Jeleniej Górze 67, w powiecie 242. Skontrolowano 183 zakłady (w Jeleniej Górze 56 zakładów), przeprowadzono 237 kontroli; ocenę stanu sanitarnego wg arkuszy ocen wystawiono w 148 obiektach, wszystkie obiekty uzyskały ocenę pozytywną.

Wystawiono 46 decyzji nakazujących wykonanie obowiązków oraz nałożono 4 mandaty na kwotę 800 zł..

Najczęściej powtarzające się usterki:

- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość produktu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak procedury określającej sposób i częstotliwość kontroli produktu gotowego,
- brak dokumentu potwierdzającego jakość wody używanej w zakładzie,
- ściany i sufity brudne wymagają odnowienia;

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

W zakładach żywienia zamkniętego, zwłaszcza w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2017 najczęściej uwagi dotyczyły stanu technicznego ścian i podłóg w pomieszczeniach kuchni oraz w korytarzach komunikacyjnych.

W 2017 roku kontynuowana jest ocena jadłospisów głównie w przedszkolach i stołówkach szkolnych na podstawie dekadowego opracowania zestawów obiadowych. W wyniku oceny stwierdzono, że posiłki zawierają produkty zbożowe, przetwory mleczne, jaja, mięso, wędliny, drób, ryby, masło, śmietanę, ziemniaki, potrawy mączne, warzywa gotowane i surowe, owoce. Posiłki podstawowe zawierają produkty białkowe pochodzenia zwierzęcego, smażone elementy posiłku podawane 2-3 razy w tygodniu, ryba 1x w tygodniu. Posiłki są przygotowywane przy użyciu różnych metod obróbki cieplnej, zupy są zróżnicowane i mają wyraźny smak. Do posiłków są dodawane owoce i surowe warzywa w postaci surówek 3x w tygodniu. Posiłki są zróżnicowane pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu. Zgodnie z przepisami ograniczona jest sól (stosowana jest sól morska lub sodowo-potasowa), stosowane są przyprawy naturalne: pieprz czarny, ziele angielskie, majeranek, tymianek, bazylia, oregano, pietruszka zielona, koperek. Nie stosuje się cukru i nie dosala się potraw po procesie przygotowywania. Do przyrządzania potraw nie stosuje się przypraw typu VEGETA i JARZYŃKA. Do smażenia używany jest olej rzepakowy rafinowany o zawartości kwasów tłuszczowych jednonienasyconych powyżej 50% i zawartości kwasów wielonienasyconych poniżej 40%, co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.

W sklepikach szkolnych coraz częściej stosuje się bułki grahamki oraz pieczywo wieloziarniste do kanapek. Oferowane są do sprzedaży: chrupki kukurydziane bezglutenowe; kruche ciasteczka zbożowe; batony ze słonecznikiem, dynią; chipsy bananowe lub jabłkowe; soki owocowe 100%; woda mineralna; mus owocowy bez cukru, słonecznik łuskany; chrupki; suche krążki kukurydziane, suszone jabłka bez cukru oraz pieczywo półcukiernicze i cukiernicze z wyłączeniem pieczywa produkowanego z ciasta głęboko mrożonego, z ograniczoną zawartością cukru, tłuszczu, soli.

Zauważalna jest duża poprawa w jakości i zróżnicowaniu przygotowywanych posiłków i wprowadzania do obrotu w sklepikach szkolnych żywności dostosowanej do wymagań rozporządzenia.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Obrót środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi

W 2017 roku przeprowadzono analizę oznakowania 46 suplementów diety oraz 44 próbki żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu, w tym z poboru próbek oraz od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze oraz oferowane były przez internet.

Producenci dostosowują oznakowanie środków spożywczych do aktualnie obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, w tym do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała (...), (Dz. Urz.

UE L 181 z 29.06.2013), które stosowane jest od 20 lipca 2016 roku.

W sumie zakwestionowano 23 suplementy diety, w tym 10 oferowanych przez internet. W związku z powyższym, zgodnie z art. 19, art. 21 § 1 pkt 2, art. 65 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) oraz na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.) powiadomiono odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych, celem podjęcia działań zgodnie z kompetencją terytorialną.

Produkty dyskwalifikowano ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych, t.j.:

- brak ilości netto,
- użyte w oznakowaniu sformułowanie „Zalecane Dienne Spożycie” powinno być RWS (Referencyjne Wartości Spożycia) było niezgodne z § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 09.10.2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety,
- umieszczone na opakowaniach oświadczenia zdrowotne odnosiły się do całego produktu, a nie do konkretnych składników.

W niektórych przypadkach:

- brakowało stwierdzeń i ostrzeżeń wymaganych zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 09 października 2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

- brakowało konkretnego, zatwierdzonego oświadczenia zdrowotnego zamieszczonego obok lub po oświadczeniu niespecyficznym,
- nazwy dodatków do żywności były niezgodne z rozporządzeniem nr 1333/2008 z dnia 16.12.2008 r. w sprawie dodatków do żywności,
- suplementy diety zawierały niedozwolone składniki takie jak np. *Hovenia dulcis* (szypulatka słodka), *Griffonia simplicifolia* (czarna fasola afrykańska),
- wykazy składników były niepełne,
- w oznakowaniu nie podano zawartości wolnej glukozaminy w przeliczeniu na zalecaną dzienną porcję produktu,
- użyto określenia „data ważności” lub „Best before”, zamiast: „Data minimalnej trwałości”,
- brakowało oznakowania w języku polskim; oznakowane były tylko w języku angielskim.

Natomiast przy opisie produktów oferowanych przez internet zdarzało się, że:

- nazwy produktów były niezgodne z nazwami zamieszczonymi na oryginalnych opakowaniach jednostkowych oraz nazwami figującymi w Rejestrze Żywności Prozdrowotnej prowadzonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego,
- reklama internetowa wprowadzała konsumentów w błąd, co do charakterystyki produktu, jego właściwości, przypisując produktom właściwości zapobiegania i leczenia chorób; zawierała oświadczenia zdrowotne, które nie występują w wykazie dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16.05.2012 r. i liście pending; przy opisie suplementów diety używano nazw jednostek chorobowych oraz określeń takich jak np. „kuracja”, „dawka” i „dawkowanie”,
- reklama internetowa nie zawierała wszystkich obowiązkowych danych szczegółowych wymaganych zgodnie z art. 9; 14 i 18 Rozporządzenia z dnia 25.10.2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...); najczęściej brakowało wykazu składników poprzedzonego nagłówkiem, który składa się z wyrazu „składniki” lub zawiera ten wyraz, obejmującego wszystkie składniki środka spożywczego, w malejącej kolejności ich masy w momencie użycia składników przy wytwarzaniu tego środka spożywczego oraz danych podmiotu odpowiedzialnego za informacje na temat żywności lub zawierała nieaktualne dane,

- ilość ekstraktu z korzenia różeńca górskiego (*Rhodiola rosea*) przewyższała dolną dawkę terapeutyczną określoną w monografii EMA.

Ponadto w 2017 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badań laboratoryjnych 19 próbek suplementów diety oraz 44 próbki żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Próbki w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności, natomiast 4 próbki suplementów diety oznakowane były nieprawidłowo. W tych przypadkach prowadzono postępowanie administracyjne.

Ocena zaawansowania wdrażania systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli)

Na 1578 nadzorowanych zakładów, które posiadają obowiązek wdrożenia zasad systemu HACCP, w 2017 roku wdrożonych było w 96% zakładów.

Stopień wdrożenia systemu HACCP w przetwórstwie spożywczym stanowi 94% zakładów, część zakładów znajdujących się w grupie innych zakładów posiada opracowaną dobrą praktykę rolniczą lub dobrą praktykę produkcyjną (gospodarstwa rolne, kuchnie domowe).

W zakładach obrotu żywnością sytuacja związana z wdrażaniem systemu HACCP utrzymuje się na poziomie 96% zakładów. Liczba likwidowanych zakładów i rozpoczynanie działalności w nowych zakładach ulega ciągłym zmianom, ponadto w grupie innych obiektów obrotu i obiektów ruchomych i tymczasowych wymagane są zasady systemu HACCP w formie spełnienia warunków wstępnych tj. zasad GHP/GMP.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego 90% zakładów wdrożyło HACCP, w tym w małej gastronomii 83%. Częste zmiany właścicieli zakładów w tej grupie obiektów (zwłaszcza w pijalniach piwa) powoduje, że rotacja ilości zakładów posiadających już dokumentację, do zakładów rozpoczynających wdrażanie ulega ciągłym zmianom.

W grupie żywienia zbiorowego typu zamkniętego 92% zakładów wdrożyły zasady systemu HACCP. Są to zwłaszcza zakłady podlegające służbie zdrowia, ale również spora grupa stołówek szkolnych, przedszkoli, stołówek sanatoryjnych. Najczęściej zmiany w ilości zakładów następują w grupie domów wczasowych i pensjonatów, które zmieniają właścicieli lub powstają nowe pensjonaty i domy wczasowe, w których opracowywana jest nowa dokumentacja w związku ze zmianami następującymi w zakładzie.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Ocena działań w systemie RAPEX

(System Szybkiego Powiadamiania o Produktach Niebezpiecznych)

W ramach systemu RAPEX nie otrzymano w 2017 roku powiadomień dotyczących kosmetyków, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Ocena działań w ramach systemu RASFF

(System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

W 2017 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 22 powiadomienia, w tym 16 alarmowych i 6 informacyjnych, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów, zgodnie z otrzymywanymi listami dystrybucyjnymi.

Przeprowadzono łącznie 40 kontroli.

Skontrolowano 36 obiektów:

- 18 sklepów spożywczych – 18 kontroli,
- 5 super, hipermarketów – 5 kontroli,
- 2 hurtownie spożywcze – 2 kontrole,
- 3 inne obiekty obrotu żywnością – 7 kontroli,
- 2 małe gastronomie, - 2 kontrole,
- 1 stołówka w domu wczasowym – 1 kontrola,
- 5 obiektów obrotu kosmetykami w tym sklepy – 5 kontroli.

Do systemu RASFF zgłoszono produkty:

1) ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:

- mięso z indyka – wykryto bakterie *Salmonella spp*
- woda źródłana „Oaza” – stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*,
- naturalna woda mineralna „Ustroniana” – stwierdzono obecność bakterii z grupy coli,
- woda źródłana „Świątokrzyska” - obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*,
- przyprawa „Imbir ekologiczny” - wykryto bakterie *Salmonella spp*,
- biała czekolada pn. „Das Exquisite Heidel Beere Weisse Schokolade” – obecność bakterii *Salmonella*,

2) ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:

- seler korzeniowy, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu kadmu,
- mielona kurkuma - przekroczenie dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia aflatoksyną B₁ oraz sumą aflatoksyn,
- rodzynki Kresto (2 powiadomienia) zdyskwalifikowane z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- suplementy diety: „BLACKBOMBS” i „NoxPump Tuba” - w składzie których stwierdzono zawartość N-izopropylonorsynejfryny (pochodna oksylofryny i oktopaminy),
- sól morską o podwyższonym poziomie jodanu potasu,
- produkty jajeczne niemieckiej firmy Eipro - Vermarktung, w których stwierdzono obecność fipronilu,
- suplement diety pn. „Chlorella w formie sypkiej” – przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów WWA.

3) ze względu na inne zagrożenia:

- suplementy diety: „Skrzyp z bambusem + Vit”, „Guarana whit Calcium” zakwestionowane ze względu na napromienienie,
- jogurt pn. „Jogurt mild cremig gerührt Gut & Günstig” – obecność ciała obcego, stwierdzono fragment plastiku,
- suplement diety „Cellucor C4 G4 Chrome series”, zawierający składniki, które nie posiadają historii spożycia przez ludzi w krajach UE przed 15 maja 1997 r. (kreatine nitrate, TeaCor™ Tetramethyluric acid).

Wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, które zgłoszono do systemu RASFF zakwestionowano z uwagi na smoczki kauczukowe – migracja N-nitrozoamin oraz substancji zdolnych do tworzenia nitrozoamin.

Ponadto czynności kontrolne i wyjaśniające podejmowane były również w związku z:

- wycofywaniem z obrotu mięsa drobiowego ze względu na wykrycie obecności bakterii *Salmonella Enteritidis* - pismo PLW w Lubaniu,
- wycofywaniem z obrotu świeżej kapusty pekińskiej z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu dimetoatu – pismo PPIS w Świdnicy,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

- wycofywanie z obrotu suplementu diety „Himalaya Neem” zawierającego miódle indyjską - wstrzymanie działań do czasu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących legalności wprowadzania do obrotu w UE suplementów zawierających składnik miodla indyjska,
- nadzór nad wycofywaniem z obrotu wody źródlanej „Żywiec Zdrój” w której stwierdzono bakterie *Pseudomonas aeruginosa* – z uwagi na prawidłowe wyniki powtórzonych badań lab. brak podstaw do wycofywania wody z obrotu handlowego - wstrzymano działania kontrolne.

Wszystkie kontrole i czynności wyjaśniające podejmowano zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucji.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi oraz środkami masowego przekazu

Sekcja Higieny Żywności i Przedmiotów Użytku współpracuje najczęściej z Inspekcją Weterynaryjną. W ramach współpracy kontrolowana jest wspólnie Hurtownia KUBEX w Jeleniej Górze przy ul. Spółdzielczej 51, sklep INTERMARCHE w Jeleniej Górze ul. Podwale 25 oraz 2 zakłady wytwarzające produkty paszowe: Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego B. Wasileńczyk w Mysłakowicach ul. Dolna 11 i Piekarnia A.K. Szpecht w Janowicach Wielkich ul. 1-go Maja 8/2.

Ponadto:

- udzielono informacji dla regionalnej TV odnośnie sprzedaży jagód i innych owoców miękkich,
- informowano pisemnie powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne o występowaniu w obrocie nieprawidłowo oznakowanych suplementów diety pochodzących od producentów lub importerów z terenów nadzorowanych przez te stacje,
- przesyłano informacje do PSSE odnośnie żywności zgłaszanej w ramach systemu RASFF,
- w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Ochrony Roślin przeprowadzono zaplanowane wspólne kontrole w gospodarstwach rolnych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

**V. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU
JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH**

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W roku 2017 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 477 (346 obiektów, 131 podobiektów) zakładów wymagających nadzoru nad warunkami pracy. W mieście Jeleniej Górze - 288 zakładów, w powiecie jeleniogórskim – 189. W zakładach tych było zatrudnionych 18429 osób, z czego w mieście - 12242 osoby, w powiecie - 6187 osób. Przeważającą część - 403 zakłady pracy (84,49 % nadzorowanych obiektów) stanowiły zakłady zatrudniające do 50 pracowników. Najwięcej pracowników 2609 osoby, podobnie jak w latach ubiegłych, zatrudnionych było w służbie zdrowia, w mieście 1746 osób, w powiecie 863 osoby oraz w działalności produkcyjnej - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - 2038 osób, w mieście 398 osób, w powiecie 1640 osób. Największym zakładem w mieście i powiecie jest DWS Draexlmaier zatrudniający około 1904 osób.

W roku 2017 Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 154 zakłady pracy, co stanowiło 32,28 % zakładów będących w ewidencji. W roku 2017 Sekcja Higieny Pracy wykonała 213 kontrole dotyczących nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrole te obejmowały następujące zagadnienia:

- określenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia,
- ocenę realizacji przez pracodawców obowiązku wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sprawdzenie prowadzenia przez pracodawców obowiązujących rejestrów czynników szkodliwych i czynników rakotwórczych,
- ocenę aktualności badań lekarskich pracowników,
- sprawdzenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy II i produktów biobójczych,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

- sprawdzenie dokonania przez pracodawców oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy określonych pracach.

W 88 zakładach pracy wydano 109 decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień sanitarno – higienicznych, ponadto wydano 21 decyzji dotyczących chorób zawodowych.

W roku 2017 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- stwierdzenie pomiarami stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczających normatywy higieniczne na stanowiskach pracy – przekroczenia stwierdzono w 15 zakładach pracy
(w mieście Jeleniej Górze - 5, w powiecie - 10), co stanowi 9,74 % zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 65 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 37, w powiecie - 28), co stanowi 42,20% skontrolowanych w roku 2017 zakładów pracy,
- brak rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 21 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze – 10, w powiecie - 11) – 13,64% zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań lekarskich stwierdzono w 2 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 1, w powiecie - 1) co stanowi 1,3 % zakładów skontrolowanych,
- uchybienia w zakresie stosowania i obrotu chemikaliami, stwierdzono w 22 zakładach pracy
(w mieście Jeleniej Górze - 8, w powiecie - 14), co stanowi 14,28% skontrolowanych w roku 2017 zakładów pracy,
- zły stan sanitarno – techniczny pomieszczeń stwierdzono w 20 zakładach (w mieście Jeleniej Górze - 9, w powiecie - 11), co stanowi 12,99 % skontrolowanych w roku 2017 zakładów pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego stwierdzono w 45 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 21, w powiecie - 24), co stanowi 29,22% skontrolowanych w roku 2017 zakładów pracy,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Chemikalia

Przeprowadzono 96 kontroli z czego 82 dotyczyło dalszych użytkowników stosujących chemikalia, 8 dalszych użytkowników formulatorów, 6 kontroli dystrybutorów.

Na terenie powiatu brak jest podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu biobójczego lub substancji czynnej do obrotu.

Przeprowadzono 1 kontrolę w 1 podmiocie wprowadzającym do obrotu produkty biobójcze. Uchybień nie stwierdzono.

Dodatkowo przeprowadzono 4 kontrole w sklepach detalicznych w związku z decyzjami o wycofaniu produktu biobójczego wydanych przez innych Inspektorów Sanitarnych. Nie stwierdzono występowania zakwestionowanych produktów.

W roku 2017 skontrolowano 1 podmiot wprowadzający do obrotu prekursory kategorii 2 i 3 – wykonano 1 kontrolę. Uchybień nie stwierdzono.

Wydano 23 decyzje (20 nakazujących i 3 prolongaty), w których było 45 nakazów dotyczących uchybień związanych z stosowaniem i wprowadzaniem substancji i mieszanin chemicznych.

Ponadto nakazano:

- sporządzenie spisu stosowanych substancji i mieszanin – 14 nakazów,
- posiadanie kart charakterystyk – 10 nakazów,
- oznakować właściwie miejsca składowania, przechowywania – 7 nakazów,
- zapewnić pracownikom instrukcje określające sposób składowania, pakowania – 9 nakazów,
- oznakować prawidłowo substancje chemiczne – 3 nakazy,
- zapewnić prawidłowe pomieszczenia do przechowywania substancji i mieszanin – 2 nakazy

Ocena narażenia zawodowego

W roku 2017 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało ogółem 347 osób, na terenie miasta 114 osób, w powiecie 233 osoby. W stosunku do liczby zatrudnionych w zakładach objętych nadzorem – liczba osób pracujących w zagrożeniu stanowiła odsetek 1,88 %. Najwięcej osób pracujących

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

w warunkach szkodliwych - 95 osób zatrudnionych było w dziale produkcji wyrobów z drewna na terenie miasta 33 osoby, w powiecie jeleniogórskim 62 osoby.

Główne czynniki szkodliwe środowiska pracy to:

- hałas – 282 osoby pracowało w przekroczeniu NDN hałasu, stwarzającym ryzyko zawodowego uszkodzenia słuchu, (stanowiska m.in. operatorów sprzętu ciężkiego, operatorów pił spalinowych, stolarzy, skalników, ślusarzy, spawaczy)
- pyły - 3 osoby pracowało w przekroczeniu NDS ,
- drgania mechaniczne – 75 osób pracowało w przekroczeniu NDN, (stanowiska obsługi pił spalinowych, górników, operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy).

Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2017 otrzymano 26 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, z terenu miasta 8, z terenu powiatu 18 zgłoszeń, sporządzono 37 kart oceny narażenia zawodowego.

Po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających wydano 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową – wszystkie z terenu powiatu, wydano również 15 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 9 decyzji z terenu miasta i 6 z terenu powiatu oraz 3 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie choroby zawodowej.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły:

- chorób zakaźnych (bolerioza) – 2,
- choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy zespół cieśni w obrębie nadgarstka – 1.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Prowadzony jest stały monitoring rynku substancji psychoaktywnych, prowadzone są działania rozpoznawcze i czynności kontrolne w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne. W roku 2017 przeprowadzono 3 kontrole wspólnie z policją w obiektach podejrzanych – wskazanych przez policję. Nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywne.

***Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok***

W roku 2017 zostało zakończone postępowanie (wszczęte w roku 2016) wobec dwóch osób wprowadzających do obrotu środki zastępcze – sprawy zostały przekazane przez Prokuraturę Rejonową w Jeleniej Górze. Wobec z każdej osób nałożono karę w wysokości 20 tys. zł.

VI. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Ponadto pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W roku 2017 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej znajdowało się 141 stałych placówek oświatowo-wychowawczych (szczegółowy wykaz obiektów w rozbiciu na miasto Jelenia Góra i powiat przedstawia poniższa tabela),

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Żłobki	4	1	5
Przedszkola	21	13	34
Szkoły podstawowe	11	20	31
Gimnazja	0	1	1
Zespoły szkół	2	6	8
Inne placówki oświatowo-wychowawcze	31	31	62
Razem	69	72	141

ponadto 434 turnusy zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Na terenie miasta Jeleniej Góry zgłoszony był wypoczynek w miejscu zamieszkania – 17 turnusów, pozostałe turnusy jako formy wyjazdowe wypoczynku organizowane były na terenie powiatu jeleniogórskiego.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

W 2017 roku na terenie objętym nadzorem przeprowadzono 387 kontroli w placówkach, w wyniku których wydano 17 decyzji administracyjnych w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek.

Kontrole sanitarne wykonane w roku 2017 w placówkach oświatowo-wychowawczych wykazują poprawiające się sukcesywnie warunki sanitarno-higieniczne i techniczne.

W szkołach i przedszkolach na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego prowadzone są w miarę potrzeb bieżące remonty sal lekcyjnych, korytarzy, toalet, sal gimnastycznych, siłowni i innych pomieszczeń, w których przebywają uczniowie.

Prace te polegają na malowaniu ścian, sufitów oraz wymianie lub uzupełnianiu ubytków w podłogach, uzupełnianiu ubytków i odnawianiu lamperii na korytarzach komunikacyjnych, wymianie wyeksploatowanej stolarki drzwiowej i okiennej. W wielu placówkach oświatowych odnotowano wymianę sprzętu meblowego, zakup indywidualnych szafek dla uczniów oraz zabawek i sprzętu edukacyjnego. Większość szkół posiada place zabaw dla uczniów młodszych i prawidłową infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tj. wielofunkcyjne boiska, kompleksy „Orlik”, hale sportowe lub sale gimnastyczne.

Nadzór bieżący nad placówkami nauczania i wychowania nie wykazał placówek, które nie zapewniłyby właściwych warunków higienicznych. W większości szkół, przedszkoli, domów dziecka, bursach i internatach oraz innych placówkach zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda, prawidłowe oświetlenie i mikroklimat, dostateczna ilość środków do utrzymania higieny osobistej uczniów. Zachowane były standardy dostępności do urządzeń sanitarnych. Zarówno sanitariaty, szatnie, korytarze jak i inne pomieszczenia, w których przebywają uczniowie i dzieci były na bieżąco sprzątane i ich bieżący stan sanitarny jest zachowany.

W niektórych placówkach zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień sanitarno-technicznych, ponieważ w czasie kontroli stwierdzono:

- wyeksploatowane schody wejściowe i podjazd dla niepełnosprawnych,
- brudne ściany w salach lekcyjnych i ciągach komunikacyjnych, sali gimnastycznej, toalecie dla dzieci,
- zawilgocone ściany, sufity w pomieszczeniach sanitarnych, szatni, pokoju wychowawców, korytarzu przy sali gimnastycznej.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

Ponadto kontrole w zakresie higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i w gimnazjach nie wykazały nieprawidłowości.

Kontrole w zakresie dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do zasad ergonomii odbywają się poprzez sprawdzenie imiennej listy uczniów poszczególnych klas, które uwzględniają ich wzrost, z odpowiednio dobranymi i oznakowanymi meblami, w których siedzą uczniowie. W roku 2017 r. skontrolowano: 20 szkół podstawowych w tym 117 oddziałów - 2129 stanowisk, 8 zespołów szkół w tym 81 oddziałów - 878 stanowisk, 27 przedszkoli w tym 52 oddziały - 1141 stanowisk, nie stwierdzono niedostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. w tym zakresie. Ocena wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych jest systematycznie dokonywana podczas bieżących kontroli. Część szkół wyposażona jest jeszcze w stary sprzęt sportowy i meble szkolne w dobrym stanie technicznym, ale bez certyfikatów. Nowy sprzęt sportowy lub meble szkolne, które były kupowane przez szkoły, posiadają już certyfikaty.

W 2017 roku wpłynęły trzy wnioski od rodziców dotyczące występowania wszawicy u dzieci w szkołach na terenie Jeleniej Góry. Wszawica zaliczana jest do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych stanowiących załącznik do obowiązującej ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń chorób zakaźnych u ludzi (tj. DZ.U. z 2013 r poz. 947 z późn. zm.) W związku z powyższym przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, do szkół przekazano materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki wszawicy oraz Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci.

Wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży w tym roku przebiegał spokojnie. W sezonie przeprowadzono 148 kontroli placówek wypoczynku. Skontrolowano 64 turnusy zimowe oraz 84 turnusy letnie.

W skontrolowanych obiektach stwierdzono dostateczną ilość bieżącej ciepłej wody, prawidłowy dostęp do urządzeń sanitarnych oraz właściwe wyposażenie pomieszczeń, tam gdzie przebywały dzieci i młodzież. Placówki posiadały izolatki (prawidłowo wyposażone), zapewniono opiekę medyczną przeważnie w pobliskich przychodniach u lekarzy POZ, a czasami na miejscu (pielęgniarka lub ratownik medyczny). Pokoje uczestników, łazienki, sanitariaty sprzątane były na bieżąco.

Przeprowadzone zostały cztery kontrole na wnioski rodziców zgłaszających

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

zastrzeżenia do wypoczynku ich dzieci. Pierwsze zgłoszenie dotyczyło podejrzenia wystąpienia zbiorowego zatrucia pokarmowego na turnusie w Ośrodku Wypoczynkowym „Dąbrówka” w Karpaczu, zarzuty nie potwierdziły się. U czworga dzieci wystąpiły objawy ze strony układu pokarmowego, dzieci zostały zbadane przez lekarza, badanie oraz objawy zostały odnotowane w kartach uczestnika dzieci, lekarz nie zakwalifikował stwierdzonych objawów jako zatrucia pokarmowego. Kierownik wypoczynku wraz z wychowawcami po wystąpieniu zachorowań, zebrali informacje od pozostałych dzieci, nikt więcej nie zgłosił żadnych dolegliwości. W dniu kontroli bieżący stan sanitarny bloku żywienia zachowany, nie stwierdzono nieprawidłowości, jak również nie stwierdzono aby osoby biorące udział przy produkcji były chore.

Druga kontrola przeprowadzona na wniosek kuratorium we Wrocławiu, do którego wpłynęła skarga na organizatora turnusu w DW Kosówka w Karpaczu, dotycząca kwalifikacji personelu oraz nieprawidłowości dokumentacji i zgłoszeniu. Przedstawiciel kuratorium również przeprowadził kontrolę, zarzuty nie potwierdziły się, kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Trzecia kontrola dotyczyła turnusu organizowanego w Ośrodku Wypoczynkowym „Re Vita” w Szklarskiej Porębie na anonimowy wniosek rodzica dotyczący stanu sanitarno-technicznego pokoi, w których zostały zakwaterowani uczestnicy wypoczynku, (pokoje zawilgocone z zapachem pleśni). W obiekcie w części pokoi przeprowadzany był remont, pokoje wyłączone w eksploatacji. W dniu kontroli stwierdzono, że uczestnicy zostali zakwaterowani w pokojach wyremontowanych, ich stan sanitarno-techniczny pokoi nie budził zastrzeżeń. Jednak za stan sanitarny na korytarzach przez Sekcję HK został nałożony mandat w wysokości 200 zł, natomiast w związku innymi nieprawidłowościami: zniszczoną pościelą, kołdrami, kocami, wykładziną podłogową została nałożona wydana decyzja nakazująca usunięcie nieprawidłowości.

Następny zgłoszony wniosek również przez rodzica dotyczył wystąpienia zachorowań u dzieci przebywających na turnusie wypoczynkowym w Ośrodku Wypoczynkowym Warszawianka w Przesiece. Z informacji uzyskanej od lekarza, u dziesięciorga dzieci wystąpiły objawy ze strony układu pokarmowego, nudności wymioty, dzieci zawiezione zostały na oddział SOR w Szpitalu Bukowiec w Kowarach, dwoje dzieci zostało hospitalizowanych pozostałe po udzieleniu pomocy wróciły do ośrodka. Ponieważ zdarzenie miało miejsce na koniec turnusu 111 uczestników w tym 95 dzieci w wieku od 10-15 lat wyjechało do domu. Dzieci hospitalizowane wypisane na życzenie kierownika kolonii

***Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok***

również wyjechały. Lekarz zakwalifikował zachorowania jako nieżyt żołądka, nie potwierdził zatrucia pokarmowego podlegającego zgłoszeniu. Przeprowadzono kontrolę bloku żywienia, która nie wykazała nieprawidłowości.

Kolejny wniosek złożony również przez rodziców dotyczył Ośrodka Wypoczynkowego „Reda” Karpaczu, zarzuty dotyczyły stanu sanitarnego pokoi i łazienek, zagęszczenia w pokojach oraz niewłaściwej jakości posiłków. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów.

Z roku na rok poprawia się baza wypoczynkowa dla dzieci i młodzieży, właściciele obiektów oraz organizatorzy sukcesywnie podnoszą standard swoich lokali oraz wykazują się znajomością wymagań sanitarnych jakie muszą być spełnione podczas organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży, zapewniając wypoczywającym bezpieczne wakacje.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania – opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko – wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego – uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał 212 opinii, w tym:

- 2 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla powiatu;
- 16 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (3 dla miasta i 13 dla powiatu);
- 33 opinie dotyczące potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (11 dla miasta i 22 dla powiatu), w tym 26 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny (11 dla miasta i 15 dla powiatu);
- 2 opinie dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (1 dla miasta i 1 dla powiatu);
- 41 opinii dotyczących dokumentacji projektowej (21 dla miasta i 20 dla powiatu);
- 116 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (66 dla miasta i 50 dla powiatu);
- 2 opinie w sprawach niewymienionych powyżej (np. warunków zabudowy, lokalizacji

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

inwestycji celu publicznego, usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu, recyrkulacji powietrza w budynkach ochrony zdrowia, zastosowania materiałów do dystrybucji lub uzdatniania wody, planów remediacji zanieczyszczenia powierzchni ziemi itp.):

- 1 uzgodnienie warunków zabudowy odmawiające uzgodnienia dla powiatu,
- 1 opinia w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego dla powiatu.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji działania są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2017 roku na terenie powiatu jeleniogórskiego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywieniowych i żywnościowych oraz zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej, nowo budowanych lub adaptowanych.

W roku 2017 w porównaniu z rokiem 2016 wzrosła liczba uzgodnień dokumentacji projektowej. Zmalała natomiast liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych i tym samym ilość opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania, a także liczba postanowień dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Działania inwestycyjne na terenie powiatu jeleniogórskiego nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy o PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W 2017 roku zagadnienia problemowe realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS

Cel: ograniczenie zakażeń HIV. Adresatami programu była młodzież szkół ponadgimnazjalnych, kobiety ciężarne oraz osoby dorosłe aktywne seksualnie. W programie wzięło udział 13 szkół ponadgimnazjalnych, 2 szkoły gimnazjalne, 10 podmiotów leczniczych.

Szczególną uwagę należy zwrócić na działalność Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego, w którym prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, poradnictwo okołotestowe, rozmowy indywidualne przed i po wykonaniu testu, przekazywane są informacje na temat dróg zakażenia, omawiane są ryzykowne zachowania oraz zagadnienie okienka serologicznego, szacowane jest ryzyko zakażenia, wyjaśnia się procedurę testowania. Omawiane są również zasady profilaktyki: styl życia, ewentualne zmiany jakie pacjent może dokonać w swoim zachowaniu (bezpieczniejszy seks, bezpieczniejsze stosowanie narkotyków – bądź decyzja o podjęciu leczenia). W 2017 roku z usług Punktu skorzystało 879 osób wykonujących badanie w kierunku HIV, w tym 580 kobiet w ciąży. Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny mieści się w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, działalność punktu finansowana jest ze środków Urzędu Miasta Jeleniej Góry, Urzędu Marszałkowskiego oraz Krajowego Centrum ds. AIDS. Klientami punktu są mieszkańcy zarówno miasta, jak i powiatu jeleniogórskiego.

Program „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie znaczenia aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Adresatami programu byli uczniowie szkół oraz ich rodzice.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych i gimnazjalnych.

W programie brało udział 14 szkół w tym 4 zespoły szkół gimnazjalnych i podstawowych w tym 5 szkół w powiecie jeleniogórskim 9 na terenie Miasta Jeleniej Góry, ogółem uczestniczyło w Programie - 2850 uczniów, 490 – rodziców

Bieg po zdrowie

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych program zrealizowano w 5 szkołach podstawowych, 3 w Mieście Jelenia Góra, 2 w powiecie jeleniogórskim, w programie wzięło udział 123 uczniów oraz 123 rodziców.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest ograniczenie narażenia na dym papierosowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) wśród Polaków. Adresowany do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy ze Strażą Miejską, organizatorami wypoczynku dzieci i młodzieży. Zasięg 147 turnusów wypoczynkowych, 5 punktów informacyjnych, 20 podmiotów leczniczych, ok. 11773 uczestników.

Czyste powietrze wokół Nas

Celem programów było ochrona dzieci przed szkodliwością biernego palenia, adresatami programu były dzieci przedszkolne oraz ich rodzice.

W programie brało udział 7 przedszkoli z terenu miasta Jeleniej Góry – 488 dzieci, 488 rodziców.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu, innych środków psychoaktywnych”

Jednym z głównych celów jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Realizowany głównie poprzez kampanię społeczną „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, której istotą był przekaz edukacyjny wsparty materiałami promocyjnymi. Kampanię realizowano poprzez instruktaże, prelekcje, rozmowy indywidualne, punkty informacyjne. Działaniami objęto 20 podmiotów leczniczych, 71 ośrodków wypoczynkowych, w lokalnej TV Dami emitowane były spoty związane z kampanią, ogólny zasięg kampanii ok. 2890 osób. Odbiorcy TV DAMI – liczba nieokreślona.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

W ramach Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu, innych środków psychoaktywnych oprócz kampanii realizowano również program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość” adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w programie brało udział, 13 szkół ponadgimnazjalnych, 3 szkoły w powiecie jeleniogórskim, 10 szkół w Jeleniej Górze – 442 uczniów, 250 rodziców.

Program Wybierz Życie Pierwszy Krok

Celem programu było, podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i opiekunów. Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi). Program realizowało 6 szkół ponadgimnazjalnych z Jeleniej Góry, udział wzięło 667 uczniów, 150 rodziców.

Interwencje nieprogramowe:

Akcja zima, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem zimowym, urazy wypadki, zatrucia pokarmowe, zachorowania na gripę, profilaktyka inwazyjnej choroby menigokokowej. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy zimowisk, pracownicy służby zdrowia, lokalna społeczność, słuchacze radia, odbiorcy TV Dami. Zasięg – 2144 osoby. Emisja spotu dotyczącego profilaktyki grypy w TV Dami, zasięg – odbiorcy telewizji, liczba nieokreślona.

Akcja letnia

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat, zapobiegania zatruciom pokarmowym, postępowania w przypadku ukąszenia przez żmiję, zapobieganie zatruciom grzybami, profilaktyki tężca, zapobieganie chorobom zakaźnym osób wyjeżdżających za granicę, ochrony skóry przed promieniowaniem, zasady bezpiecznego spożycia surowych warzyw i owoców. Adresatami byli – społeczność lokalna, uczestnicy i organizatorzy obozów, kolonii, półkolonii. Zasięg – turnusy wypoczynkowe, 20 podmiotów leczniczych, 12 biur podróży, Dworzec PKP – 1, ogółem 3372 uczestników.

Światowy dzień zdrowia

Tegorocznym tematem przewodnim ogłoszonym przez Światową Organizację Zdrowia była DEPRESJA. Zadanie realizowano w 3 szkołach gimnazjalnych, 4 szkołach

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2017 rok

ponadgimnazjalnych oraz w 20 Zakładach Opieki Zdrowotnej.

Światowy dzień bez papierosa 31 maja

Hasło przewodnie tegorocznych obchodów brzmiało „Stop nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi”, zadanie zrealizowano w 2 szkołach gimnazjalnych, 3 ponadgimnazjalnych, zasięg 1500 osób.

Światowy Dzień Rzucania Palenia.

Celem akcji było zachęcenie wszystkich palaczy, aby przynajmniej na jeden dzień podjęli próbę zaprzestania palenia. Zadanie zrealizowano w 4 szkołach podstawowych, 4 gimnazjach, 1 szkole ponadgimnazjalnej oraz w Punkcie Anonimowego testowania w kierunku HIV – kobiety w ciąży, ogółem zasięg ok. 1700 osób.

Światowy Dzień Seniora

Celem akcji jest uświadamianie społeczeństwu problemów osób starszych informowanie o barierach jakie napotykają na swojej drodze oraz wyrabianie międzypokoleniowej solidarności. W akcji brały udział DPS Pogodna Jesień, 5 szkół ponadgimnazjalnych, lokalne media, 3 szkoły gimnazjalne, zasięg – 350 osób

Światowy Dzień AIDS

Celem akcji było promowanie bezpłatnego anonimowego testowania oraz edukacja dotycząca bezpiecznych zachowań pozwalających uniknąć zakażenia, promowanie testowania wśród kobiet w ciąży. Udział wzięło 26 ZOZ, PKD w Jeleniej Górze, TV Dami - zasięg 300 osób.

Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych

Celem działań jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy wypoczynku zimowego i letniego, podmioty lecznicze, lokalna społeczność - zasięg 5166 osób.

Badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was Kochamy

Akcja ma na celu upowszechnianie wiedzy o badaniach przesiewowych, pozwalających zapobiegać chorobom lub wykrywać je we wczesnym etapie, a polega na pokolorowaniu i przekazaniu przez dzieci laurek swoim mamom, które są jednocześnie zaproszeniem na bezpłatne badania. Realizowana we współpracy z Dolnośląskim Centrum Onkologii w akcji brało udział 30 przedszkoli oraz 3556 dzieci.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Program „Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem programu była edukacja w zakresie potrzeb zdrowotnych dziecka rozpoczynającego naukę w szkole. Adresatami programu byli rodzice, dzieci oraz wychowawcy dzieci rozpoczynających naukę w szkole. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych. W programie wzięło udział 6 szkół podstawowych w Jeleniej Górze – 619 rodziców i 619 uczniów.

Promocja szczepień ochronnych

We współpracy z Urzędem Miasta w Jeleniej Górze, zorganizowano konferencję pt. „Rola samorządu terytorialnego w profilaktyce chorób zakaźnych” dla przedstawicieli samorządów terytorialnych oraz pracowników podmiotów leczniczych. Udział wzięli przedstawiciele z 4 samorządów i 10 podmiotów leczniczych – 25 osób.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

IX. PODSUMOWANIE

1. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego należy uznać za dobrą. Poziom zachorowań na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach poprzednich, miał charakter sezonowy lub był kontynuacją zmian wieloletnich obserwowanych wcześniej.
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
3. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
4. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania ulega ciągłej poprawie.
5. Stan techniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
6. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
7. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
8. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek leczenia otwartego nie budzi zastrzeżeń.
9. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
10. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

- X. Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze**

Lp.	Jednostka kontrolowana
1.	Dom Pomocy Społecznej "Pogodna Jesień" w Jeleniej Górze ul. Leśna 3/5, 58-560 Jelenia Góra
2.	Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida al. Wojska Polskiego 38, 58-500 Jelenia Góra
3.	Teatr Zdrojowy - Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida, Park Zdrojowy 1, 58-560 Jelenia Góra
4.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. Gimnazjalna 2
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, 58-500 Jelenia Góra ul. Kochanowskiego 18
6.	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. 1-go Maja 39/41
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, 58-500 Jelenia Góra al. Jana Pawła II 25
8.	Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Cieplicka 34
9.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Piłsudskiego 27
10.	Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum Nr 3, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grunwaldzka 64 a
11.	Zespół Szkół Technicznych "Mechanik", 58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 10
12.	Bursa Szkolna Nr 1, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kilińskiego 5/7
13.	Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej - Bursa Szkolna, 58-500 Jelenia Góra, ul. Leśna 5
14.	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 259
15.	Młodzieżowy Dom Kultury, 58-500 Jelenia Góra, ul. Skłodowskiej 12
16.	Centrum Kształcenia Ustawicznego, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 53 a
17.	Międzyszkolny Ośrodek Sportu, 58-500 Jelenia Góra, ul. Złotnicza 12
18.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze + Internat, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kruszwicka 3
19.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grottgera 1
20.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sprzymierzonych 9

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Jednostka kontrolowana
21.	Centrum Opieki nad Dzieckiem "Dąbrówka", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/2
22.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 1" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/1
23.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 2" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/3
24.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 3" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/4
25.	Żłobek Miejski, 58-506 Jelenia Góra, ul. Różyckiego 21
26.	Obiekt sportowy, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 42
27.	Basen sezonowy, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 59
28.	Obiekt sportowy, 58-500 Jelenia Góra, ul. Lubańska 25

XI. Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
1.	Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu Plac Hirszfelda 12, 53-413 Wrocław	Dolnośląskie Centrum Onkologii, pracownia radioterapii ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra, pracownia tomografii komputerowej i 2 pracownie z akceleratorami terapeutycznymi
2.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Zakład Diagnostyki Obrazowej - Pracownia Ogólnodiagnostyczna; Pracownia Tomografii Komputerowej; Pracownia Mammografii; Szpitalny Oddział Ratunkowy-Pracownia Tomografii Komputerowej TK-2; Pracownia Ogólnodiagnostyczna, 2 sale chorych na Oddziale Neonatologii
3.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6; 58-506 Jelenia Góra	Pracownia Radiologii Zabiegowej (naczyniowej) Pracownia Radiologii Zabiegowej (Hemodynamiki)
4.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna, sale operacyjne (Blok Operacyjny)
5.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Marita Filipowska - Sołtysiak ul. Skalna 32, 58-540 Karpacz	Gabinet stomatologiczny
6.	Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel ul. Działkowicza 30, 58-560 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna w Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel, ul. Sprzymierzonych 4, 58-560 Jelenia Góra
7.	"Uzdrowisko Cieplice" sp. z o.o. - Grupa PGU 58-560 Jelenia Góra, ul. P. Ściegiennego 5/7	Pracownia densytometrii w Uzdrowisku "Cieplice" - sp. z o.o.-Grupa PGU - Zakład Przyrodolecznicy ul. Plac Piastowski 38 w Jeleniej Górze
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "GINEKOMED" Dorota Dobek 58-560 Jelenia Góra, ul. Malinnik 14	Pracownia Mammograficzna, ul. Kiepury 77, 58-506 Jelenia Góra
9.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Beata Jabłońska, ul. Okrzei 5/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet stomatologiczny
10.	Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej lek.stom. Grażyna Nałęcz-Socha, 58-506	Pracownia stomatologiczna

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	Jelenia Góra, ul. Kiepury 77	
11.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom. Maciej Kaczmarek, 58-560 Jelenia Góra, ul. A. Zamojskiego 2	Pracownia stomatologiczna, gabinet stomatologiczny nr 2
12.	Prywatna Lecznica Stomatologiczna "BALDENT" 58-500 Jelenia Góra, ul. Długa 7/8 m 6	Pracownia stomatologiczna
13.	NZOZ „Stomatologia Bez Bólu” Magdalena Żywicka 58-500 Jelenia Góra, ul. Wojska Polskiego 30a	Pracownia stomatologiczna
14.	Gabinet Stomatologiczny - lek. dent. Waldemar Suzanowicz, ul. Wesola 26, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
15.	Gabinet Stomatologiczny –M. Świniarska –Ożóg 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepury 34	Gabinet Stomatologiczny
16.	WZK Prywatna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Wojciech Z. Kulig 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja 28/2	Gabinet Stomatologiczny
17.	Grupowa Praktyka Stomatologiczna s.c. lek.stom. Kazimierz Schmer 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepury 54	Pracownia stomatologiczna , 58-506 Jelenia Góra, ul. Sygietyńskiego 5
18.	NZOZ Przychodnia Stomatologiczno- Chirurgiczna "Uśmiech" Alina Osuch 58-506 Jelenia Góra, ul.Moniuszki 5a/3a	Pracownia stomatologiczna
19.	Gabinet Stomatologiczny W. Powązka, I.Giniowiec 58-506 Jelenia Góra, ul. Noskowskiego 6/226	Gabinet Stomatologiczny
20.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Izabella Wiltowska 58-506 Jelenia Góra, ul. Bacewicz 20	Gabinet Stomatologiczny
21.	NZOZ Przychodnia Cieplice, Beata Kapałczyńska 58-560 Jelenia Góra, ul. Pl.Piastowski 20	Gabinet Stomatologiczny
22.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom.Barbara Kruk 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	49/1	
23.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Hanna Czarniawska, 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 6/1	Gabinet Stomatologiczny
24.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP" 58-564 Sosnówka 47, ul. Strażacka 7	Pracownia stomatologiczna - 58-500 Jelenia Góra ul. Wojska Polskiego 36
25.	Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Bernadetta Ogorzałek ul. Kiepur 11/1F, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
26.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom.Renata Nyczko; 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 2/9	Gabinet Stomatologiczny
27.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Łukasz Śmiałowski 58-500 Jelenia Góra, ul. Muzealna 9A/1	Gabinet Stomatologiczny
28.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Elżbieta Fortuna- Różycka 58-500 Jelenia Góra, ul. Powstańców Śląskich 6	Gabinet Stomatologiczny
29.	Gabinet Stomatologiczny Arkadiusz Korzeniowski 58- 500 Jelenia Góra, ul. Poczтова 5/3	Gabinet Stomatologiczny
30.	NZOZ SUPRADENT Sp.z o.o. 58-506 Jelenia Góra ul. Sygietyńskiego 3	Pracownia Stomatologiczna
31.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Anna Zawlik 58-500 Jelenia Góra, ul. Kopernika 3	Gabinet Stomatologiczny
32.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra Sp. z o.o. ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra,	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra - Pracownia Tomografii Komputerowej, Pracownia Ogólnodiagnostyczna
33.	Powiatowe Centrum Zdrowia Kowary Szpital "BUKOWIEC" 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 15	Pracownia ogólnodiagnostyczna
34.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego	Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna Jednostka Medyczna "Wysoka Łąka", 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 27

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	6; 58-506 Jelenia Góra	
35.	NZOZ "ESCU LAP" 58-562 Sosnówka 47	Pracownia stomatologiczna, 58-530 Kowary ul. 1-go Maja 73
36.	Centrum Implantologiczno- Stomatologiczne ESPENSCHIED 58-530 Kowary, ul. Staszica 9	Pracownia stomatologiczna
37.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Mariola Rapta-Kwaśny Kowary 58-530 Kowary, ul. 1- go Maja 4/3	Gabinet Stomatologiczny
38.	OLIDENT Prywatny Gabinet Stomatologiczny lekarz stom. Aleksandra Cymbalska – Wójcik 58-530 Kowary ul. Ogrodowa 54	Gabinet Stomatologiczny
39.	Centrum Medyczne Karpacz S.A 58-540 Karpacz, ul. Myśliwska 13	Pracownia ogólnodiagnostyczna
40.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Tomasz Nowakowski ul. Franciszkańska 2A, 58-580 Szkłarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
41.	NZOZ Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii, IZERMED sp. z o.o. 58-580 Szkłarska Poręba, ul. Sanatoryjna 1	Pracownia Ogólnodiagnostyczna, Pracownia Tomografii Komputerowej
42.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek.stom. Małgorzata Pietryniec Piechowice, ul. Żymierskiego 70	Gabinet Stomatologiczny
43.	NZOZ "TWÓJ DENTYSTA" Marlena Piątek-Książczyk, ul. Sudecka 85/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, ul. Żołnierska 50, 58-562 Podgórzyn
44.	Gabinet Stomatologii Rodzinnej Mariola Jordanowska - Ignasiak, ul. Jedności Narodowej 34/5, 58- 580 Szkłarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
45.	Specjalistyczna Poradnia Stomatologiczna lek. stom. Dorota Łatacz, ul. Zjednoczenia Narodowego 48, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
46.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Aneta Zięba-Berczyńska	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33	
47.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Jan Dziewięcki ul. Piłsudskiego 25 of, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, 58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33
48.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra 58-500 Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra: 2 Pracownie ogólnodiagnostyczne,
49.	NZOZ "Twój Chirurg", ul. Moniuszki 5a, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna
50.	NZOZ A-DENT Anna Studniarek, ul. Wyczółkowskiego 2, 58- 500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
51.	"WENA" Jolanta Kochańska - Dubas, ul. Wyczółkowskiego 39, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
52.	Gabinety Stomatologiczne, Lekarze Dentyści Aneta Kudra - Domańska, Jacek Domański, Spółka Partnerska ul. Wojska Polskiego 18A/9, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
53.	Przychodnia Lekarsko - Stomatologiczna "Piastmed" Anna Kołodziej-Iglewska, 58- 560 Jelenia Góra Pl. Piastowski 21 of.	Gabinet Stomatologiczny
54.	Przychodnia Zabobrze Opieka Specjalistyczna Magdalena Makiela Wychota, Krzysztof Wychota Sp. jawna . Prowadząca Przedsiębiorstwo Lecznicze, NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Ogińskiego 1b, 58-506 Jelenia Góra	NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Wiejska 11, 58-500 Jelenia Góra, Pracownia rentgenowska, gabinet densytometrii
55.	Indywidualna Praktyka Lekarska Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Magdalena Zielińska, 58-506 Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 1b	Gabinet Stomatologiczny
56.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Anita Berlińska –Rzemińska 58-560 Jelenia Góra Plac Kombatantów 1/1u	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2017 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
57.	Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii "Izer-Med." Sp. Z o.o. ul. Sanatoryjna 1, 58-580 Szklarska Poręba	Oddział Opiekuńczo- Lecznicy ul. Szpitalna 1, 58-580 Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna
58.	KCM CLINIC Spółka Akcyjna, ul. Bankowa 5-7, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Ogólnodiagnostyczna (kondygnacja "0") ; Gabinety Stomatologiczne: nr 1 (pok. 304), nr 2 (pok. 305), nr 3 (pok. 306) ; Pracownia Stomatologiczna (pok. 311), sale operacyjne na Bloku operacyjnym
59.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna Aleksy Rybiński, ul. Kiepur 58/1a, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
60.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Piotr Dul , ul. 1 Maja 4/11, 48-530 Kowary	Gabinet Stomatologiczny ul. Sobieskiego 4, 58-500 Jelenia Góra,
61.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, lek. stom. Monika Łobaczewska - Rogalska ul. Sygietyńskiego 19/1, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
62.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Zofia Kolenda-Parakiel, ul. Letnia 2, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
63.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska, lek. stom. Urszula Zabawska - Giroń, ul. Sygietyńskiego 5/23, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
64.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dentystyczna Magdalena Kolan-Szczęsna 58-533 Mysłakowice, ul. Wojska Polskiego 8A	Gabinet Stomatologiczny, ul. Kraszewskiego 3, 58-500 Jelenia Góra,
65.	NZOZ PROMED Sp. z o.o., ul. Różyckiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia RTG ogólnodiagnostyczna
66.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. stom. Elżbieta Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Stomatologiczna
67.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Jacek Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny